Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
liv@eduskunta.fi

Asiantuntijalausunto HE 91/2022 vp

Maailman postiliiton yleissopimuksen hyväksyminen ja voimaansaattaminen

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan pyytämänä asiantuntijalausuntona hallituksen esityksestä Maailman postiliiton yleissopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi Posti toteaa seuraavaa.

Maailman postiliiton (UPU) sopimuksiin perustuvan postiverkoston avulla Posti tarjoaa suomalaisille yrityksille ja kansalaisille kansainväliset kirje- ja pakettipalvelut kaikkiin 192 UPU:n jäsenmaahan. Pienen maan ja pienen postioperaattorin näkökulmasta Maailman postiliiton postiverkostolle ei ole tällä hetkellä vaihtoehtoa.

Maailman postiliiton 27. kongressissa Abidjanissa, Norsunluurannikolla hyväksyttiin syksyllä 2021 muutokset liiton sopimuksiin. Keskeisimmät muutokset koskevat Maailman postiliiton tai jäsenmaiden nimettyjen operaattoreiden toimintaa eivätkä ne kohdistu suoraan kansallisiin postimarkkinoihin tai postipalveluiden käyttäjien asemaan. Useat muutoksista ovat luonteeltaan teknisiä. Sopimus tuli kansainvälisesti voimaan 1.7.2022. **Posti kannattaa Suomen liittymistä uusittuun yleissopimukseen nopealla aikataululla.**

Suomen varaumat

Suomi on yleisesti kannattanut helpotuksia sopimuksiin neuvoteltavien jäsenmaiden varaumien tekemiseen. Posti katsoo tämän perustelluksi, sillä sopimusmääräykset saattavat olla jäykkiä ja estää nimetyn operaattorin toiminnan mukauttamisen muuttuvien asiakastarpeiden, uusien teknisten ratkaisujen sekä markkinamuutosten mukaisesti. Maailman postiliiton sopimusten muuttaminen on useimmiten erittäin hidas ja epävarma prosessi, joten varaumat helpottavat nimetyn operaattorin toiminnan kehittämistä myös kustannustehokkaampaan suuntaan.

Suomi esitti Abidjanin kongressissa kolmea uutta varaumaa. Suomen esittämät varaumat kohdistuvat yleissopimuksen 15 artiklaan, 20 artiklan 2 kohtaan ja 21 artiklan 2 kohtaan. Suomen varaumat eivät ole Maailman postiliiton tavoitteiden tai tarkoituksen vastaisia ja ne hyväksyttiin kongressissa. Posti toteaa, että Suomen esittämät varaumat ovat asianmukaisesti perusteltuja ja välttämättömiä, jotta kansallisesti voidaan tarvittaessa joustaa yksittäisistä sopimusmääräyksistä.

Kuten hallituksen esityksessä todetaan, 15 artiklaan kohdistuva varauma mahdollistaisi Postin kustannustehokkaamman toiminnan ja reilumman kilpailun kansainvälisten pakettien jakelumarkkinoilla. Olennaista tässä on 15 artiklan 6 kohta, jonka vuoksi asiakkailta ei saa periä minkäänlaisia muita maksuja kuin

Posti Oy
Postintaival 7, Helsinki
PL 1. 00011 POSTI

puh. 020 4511
www.posti.fi

Kotipaikka: Helsinki
Y-tunnus: 0109357-9

mitä sopimuksissa on määrätty. Varauman myötä Postilla on mahdollisuus tarjota asiakkaille näiden tarpeisiin erilaisia lisäpalveluita maksua vastaan.

Tullitarkastusta ja tulli- ja muita maksuja koskevan 20 artiklan varauma kohdistuu artiklan 2 kohtaan, joka oikeuttaa nimetyn operaattorin perimään tullille esittämisestä maksun. Maksun ohjeellinen enimmäismäärä ilmoitetaan Toimitusohjesäännöissä. Postin perimä maksu (2,90 €) ei ylitä ohjeellista maksimia. Tämä maksu voidaan artiklan mukaan periä vain niiden lähetysten tullille esittämisestä, joista on peritty tulli- tai muut vastaavat maksut. Varauma mahdollistaa tämän maksun perimisen kaikista maahan saapuvista lähetyksistä, jotka nimetty operaattori esittää tullille, vaikka Tulli myöhemmin toteaisikin, että lähetyksestä ei peritäkään tullia tai muita maksuja. Posti katsoo varauman perustelluksi ja välttämättömäksi, sillä maahan saapuvan lähetyksen joutuessa tulliselvitykseen Postille aiheutuu aina tullille esittämisestä ylimääräisiä prosessikustannuksia, vaikka Tulli myöhemmin vapauttaisi lähetyksen ilman maksuja.

Tiedusteluja koskevan 21 artiklan 2 kohdan mukaan nimettyjen operaattoreiden väliset lähetystiedustelut ovat pääsääntöisesti maksuttomia. Suomen varauma mahdollistaa kuitenkin maksun perimisen aiheettomista ja perusteettomista tiedusteluista. Posti toteaa, että hallituksen esityksessä on kattavasti perusteltu varauman tarpeellisuutta. Posti korostaa lisäksi sitä, että maksuja ei perittäisi lähetystiedusteluja tekeviltä asiakkailta, vaan nimettyjen operaattoreiden välillä.

Posti kannattaa edellä selostetuilla perusteilla tehtyjen varaumien hyväksymistä.

Posti Oy
Lakiasiat

Päivi Rokkanen
lakimies, sääntelyasiat ja tietosuoja